

3. Tekrar Testi

1. (I) Onların bölgesinde kışlar sert geçer, bütün otlakları kar örterdi. (II) Malinka Dağı'nın güney etekleri ise açıklıktı. (III) O yakada Goriçka, Sarıgöl kar tutmazdı. (IV) Her yıl ekim başında oralarda kiraladıkları kışlık otlaklara inerdi sürüleri. (V) Nisan ayında uzun bir kışın ardından Bogradiç'e dönerdi.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede deyim aktarması vardır.
B) II. cümlede yan anlamda kullanılan sözcük vardır.
C) III. cümlede deyime yer verilmiştir.
D) IV. cümlede birden fazla gerçek anlamlı sözcük vardır.
E) V. cümlede mecaz anlamlı sözcükler vardır.
2. Serin karanlıkta uzun zaman nefesimi tuttum, bekledim. Sessizlik vardı, derin koyu bir sessizlik. Yalnız arada iki üç yağmur damlası düşüyordu, o kadar. Saçaklardan birinin altında, dizlerim karnıma çekili, pardösüme gömülmüş duruyordum. Raylar sakin, çelik şeritlerini uzatmış, yağmurdan cilalı pırıl pırıldılar. Işıklar elektrik direklerinin ucunda titrek kıvıltılarla uzaklara kadar gidiyorlar. Ara sıra bir düdük sesi ve alaca bir buhar görünüp kayboluyor. Uzaklardan gelen bir koku -belki de leylak- ıslak ıslak yayılıyor. Tren istasyona gelmiştir. Yolcular, uykulu gözleriyle inerler. Hava sakin ve serindir. Bavullarıyla, çantalarıyla giderler. Yalnız oldu mu bir otel odası düşünürler. Kış günleri trenler sıcak olur, çekilmez. Baharda serinleşir, tenhalaşır.

Bir öyküden alınan bu metinde,

- I. Çevre betimlemesi
II. Anlatma yöntemi
III. Gösterme yöntemi
IV. Farklı duylara hitap eden ayrıntılar
V. Ben merkezli anlatıcı

unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. TORTU

Sadece kemanını vermedim. Yıllar sonra yeğenine armağan ettim. O da öğrenememiş doğru dürüst, evlerinin bir duvarına asmış.

Ben zaten hiç beceremedim, hiçbir şey, iç yangını anılar yaratmaktan başka.

Bu hikâyenin teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yoksulluk B) Ayrılık C) Hüzün D) Hastalık E) Küskünlük

3. Tekrar Testi

4. Kaportacı:

“Boşuna çaba.” dedi. “Boya, boya. Hepsi süsü için!”

İlkin şaşırıldı. Onun kasa yapımındaki yorgunluğunu şuradaki serin sularla giderdiğini, içini dışını ovup yıkadığını sanmıştı. Derken ürktü. Yüzüne bakmadı onun. Direndi. Karanfillerden birini kulak ardından çekip resimli tahtanın üst başına kondurdu. Birini de henüz tomurcukta olanı, gönlünden çıkardı, alt yana kondurdu. Beriki kıs kıs gülüyordu. O, başını hiç kaldırmıyordu. Coşkusu yırtılır diye ürküyordu. “El değmiş coşkuya yama vurulmaz!” dedesinin sözüydü.

Kaportacı, bir başka gelişinde:

“İş mi bu senin yaptığın?” dedi.

“Kötü mü boyuyorum? Kuğular çirkin mi? Kuşlar ölü mü?”

Yine başını kaldırmamıştı.

Adalet Ağaoglu'nun bir öyküsünden alınan bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Diyaloglarla karakterlerin kişilik özellikleri yansıtılmıştır.
- B) İlahi (tanrısal) bakış açısı kullanılmıştır.
- C) Ruh tahliline başvurulmuştur.
- D) Belirgin bir zaman dilimi işlenmiştir.
- E) Çatışma içeren bir bölümdür.

5. Bir şey sorabilir miyim?

Zaman zaman sizin de içinizde hafiflemek, düşselliğin perdahından geçmek (fakat yine de çok ağırdan alarak geçmek), sonra yavaşça ve süzülerek dünyamıza sil baştan inmek isteği hiç uyanır mı?

Çarçabuk tarafından çekip bir yerlere gitmek (Ey kalbim yine mi, yine mi?), bir şeyleri yakıp yıkmak, uzun bir ilişkiyi birdenbire bitirivermek ister ve bunlardan birini olsun yapamazsanız bile çevrenizden ve her türlü bitişik nizam yakınlıklarınızdan bir anlığına kurtulmayı düşünür müsünüz hiç?

Bunu yapın (ama hemen yapın), susturun o delifişek kalbinizi, susturun ki aynı kalbiniz size o ürkünç sus çiçeği yerine kendi renk-ahenk çiçeğini sunsun.

Ne diyorum ben; susturun o kalbi diyorum, susturun, hemen yapın bunu, yapın ve kalbinizi kendi avuçlarınıza alın.

Başkalarından önce asıl siz ona hükmedin.

Çünkü ey kalbim, sen benim kalbimsin!

Bu küçürek hikâye için aşağıdakilerin hangisi söylenbilir?

- A) İç yaşamı önemseye yönelik telkin içermektedir.
- B) Sosyalleşmenin zararları vurgulanmak istenmiştir.
- C) Duygusal bir kişiliğin insani zaafıya yol açacağına değinilmiştir.
- D) Yalnızlığın en büyük erdem olduğu vurgulanmıştır.
- E) Düş kurmanın zararlı olduğu belirtilmiştir.

3. Tekrar Testi

6. Yanmış ormandan geçtim.

Kapkara, kömürleşmiş ağaçlar. Yanmış otlar. Çalılar. Isırganlar. Tüm börtü böcek yanmış.

Kaplumbağalar. Tosbağalar. Kertenkeleler. Yılanlar yanmış. Kelebekler bile.

Toprak öylesine sıcak ki üstüne basılmıyor. Kayalar cehennem kayası.

Yanımdaki dostum, "Bilmem biliyor musun?" diyor, "Böyle yangınlardan sonra, eğer yağmurlar bol ve düzenli yağarsa bambaşka bir orman oluşur. Yeni ağaçlar, yepyeni bitkiler..."

"Ne kadar sürer bu?" diyorum.

"Havaya bağlı." diyor. "Ben diyeyim yirmi, sen de otuz."

"Görür müyüz?" diyorum.

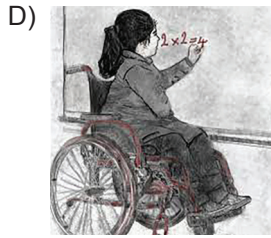
"Bizler görmesek, çocuklarımız görür." diyor.

"Onlara ormanı nasıl korumamız gerektiğini öğretmemiz gerekecek." diyorum.

"Kendimize de..." diyor dostum.

Üstüne basa basa bir kez daha: Kendimize de.

Bu minimal hikâyede üzerinde durulan evrensel değer aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilebilir?

7. Küçürek (minimal) öyküler, insan yaşamından dondurulmuş kısa anlar, yaşanmış küçük olaylar, anekdotlar, kurulan düş-lerden biri olarak okuyucunun karşısına çıkar. Yoğun ve imgesel bir anlatımdan faydalanılarak hikâyeye kurgulanır küçürek öykülerde.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi küçürek öyküye bir örnek sayılabilir?

A) Gregor odaya girmedi, onun yerine sıkıca sürgülü çift kanatlı kapıların kapalı olanına yaslandı. Bu şekilde vücudunun sadece yarısı görünüyordu, kafasıyla eğilmiş dışarıdakileri izliyordu.

B) Siz babanızın fakirliğine ne bakıyorsunuz? Gönlü zengin onun. Sabah işine gider, akşam bu işten döner. Her işin başı doğruluk. Allah doğruluktan ayırmasın. Bir tarihte herifin biri yirmi beş bin lira, evet tastamam yirmi beş bin lira sürdü önüme.

C) Sabahın ilk horozları öterken kulenin dibinden kalktılar. Bir yalım parçası ortadan koparcasına elleri birbirinden ayrıldı. Kadın hiç ayrılmak istemiyor, gün batıncaya kadar burada, böylece susarak kalmak; Ahmet'in elini tutmanın korkunç tadını sürdürmek istiyordu.

D) Karşılığını bulduğu tüm aşk yanılsamaları kolaylıkla aklından çıkarken, hiçbir karşılık bulamadığı tek aşkının ömrü boyunca aklından bir an bile çıkmadığının ayırımına vardı. Vardığında çıktı. Artık karşılık beklemiyordu.

E) Yazı türleri birbirinden faydalanmakta oldukça özgürleşmiş durumdadır. Bir yazıya kolayca öykü, deneme, fıkra, makale diyemiyoruz artık. Yazılar da bunu beklemiyor zaten.

3. Tekrar Testi

8. Geçenlerde okuduğum bir habere göre Japonya'da tek kişilik evler yapılmaya başlanmış. Bu evler gereksiz hiçbir ayrıntıyı barındırmıyor. Bir insanın sığabileceği metrekarelerde tasarlanan bu evleri düşündüğüm sırada elime aldığım bir edebiyat dergisinde Ferit Edgü'ye ait, şimdiye kadar okuduğum hikâyelere benzemeyen şu küçürek hikâyeye rastladım:

— Bu ne bu?

— Kar.

— Böyle kar hiç görmemiştim.

— Burada daha neler göreceksin.

— Neymiş göreceklerim?

— Kurt, köpek.

— Başka?

— İşin rast giderse, bir insanoğlu.

— Bu karda mı?

— Bu karda, eğer yolunu bulabilirsen. Ya da o, yolunu yitirmişse. Artık bahtına...

Şaşırdım doğrusu. Demek ki hayatımın her alanında - - - etkili olmaya başlamış.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) minimalizm

B) anonimlik

C) özgünlük

D) güvenilirlik

E) sentezcilik

9. Eskiden beri gelir, kahveye oturur, çayını içer, herkesle merhabalaşır, ama mutlaka yalnız oturur. Kimselerin oyununa karışmaz, sohbetine katılmaz. Mahalleli onun bu hâlini ezber ettiği için ilişmez. Gider bir köşeye çöker, gazetesini okur. Aman ne okuma. İlanlara varıncaya kadar hatmeder gazeteyi. Bulmacasını mutlaka çözer. Sabit kalemi dudaklarının arasında gezdiren gezdiren, bir Mısır tanrısı "Ra" hecesini bulup yerine yazana kadar... Bulmacayı bitirirse keyiflenir, bir çay daha söyler, bitiremezse suratını asıp kalkar.

Bu parçada aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisi kullanılmıştır?

A) Bilinç akışı

B) Özetleme

C) Diyalog

D) İç konuşma

E) Gösterme

10. Tezgâhların arasından başları önde yürüdüler. Bastıkları yere dikkat ediyorlardı. Bican'ın çenesi titremeye başlamıştı. Bazı kış gecelerinde ağıllarda kurt beklerlerdi. Babası alışsın diye onu da yanına alırdı. Küçüktü o zamanlar, daha sürülerini satmamışlardı. Dışarıda tipi inlerdi. Saatler bir türlü geçmek bilmez, gece dayanıp uzadııkça uzardı. Davarlar canavarın yaklaştığını çok önceden sezerdi. Kesik kesik, ağlar gibi sesler çıkarırlardı. O sıra Bican kurdun nefesini ense kökünde hissederdi. Babasına biraz daha sokulurdu. Şimdi yine aynı ürpertiyle sarsılıyordu.

Bu parçadaki altı çizili deyim anlamı aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Hasan pusuda düşmanı beklerken her an ölebileceği düşüncesiyle ürperdi.

B) Sınavı çok iyi geçtiğinden sonucunu görmek için gün sayıyordu.

C) O kadar çaresizdi ki yıllar önce tanıdığı kişiden medet umuyordu.

D) Bu işten çok para kazanacağını düşünüyordu ama beklediği gibi olmadı.

E) Nerede hata yaptığını düşündü ama işin içinden çıkamadı.

3. Tekrar Testi

11. Eserler, oluştuğu dönemin izlerini taşır. Sanatçı; yaşadığı dönemin sosyal ve siyasal olaylarını, kültürünü, inançlarını, sanat zevkini doğrudan veya dolaylı olarak eserlerine yansıtır.

Bu bilgidен hareketle aşağıdaki parçalardan hangisinin sosyal bir gerçekliği yansıttığı söylenebilir?

- A) İstasyonlar birer kapalı kutudur. İçlerinde çok şey vardır bilinmez. Orada herkes bir şeyler bırakır gider. Orada bir devir kapanır, bir devir açılır habersiz. Her tren hasretler, arzular yüklenir gider. Başka diyarlardan biraz sevinç, biraz aydınlık alır gider. Yığın yığın duygular sıralanır, birikir. Üzerinden geçip giden zaman ancak istasyonlarda durur. Bir saatlik telaki yapar.
- B) Kışın bile yapraklarını dökmeyen ağaçların arasına gömülmüş evlerin önünden geçiyorlardı. Radyolarda hâlâ iri iri konuşanların sesleri yükseliyordu. Radyodaki adamlarla gecenin fırtınası içinde köşklere kırışan ışıklarını çok gerilerde bıraktılar.
- C) Pencereye gitti, perdeyi araladı. Bütün gün lapa lapa yağın kar dinmişti. Berrak gökte buz gibi ay, ayın altında bembeyaz çatılar sessiz, sakin yatıyorlardı. Ama hiçbir şey görmüyordu. Pencereden çekildi, çocuklarına baktı.
- D) Evlerine giden sokağa sapmış, adımlarını öylesine açmıştı ki nerdeyse yuvarlanacaktı. Tam bu sırada bir bekçi, bekçinin kalın düdüğü:
— Ne o? Ne kaçıyorsun? Dur bakalım!
- E) Ama ağlıyordu kadın. Kendini kapmış koyuvermişti. Zaman zaman, az ilerisinde, kafa kafaya çok önemli bir şeyler konuşan, daha çok da tartışan üç kıza bakıyor; bir şeyler söyleyecek oluyor; çekindiğinden mi, ne, vazgeçiyordu sonra.
12. Kadir Çiçek fırlayıp kahveye gitti. Gece çok geç döndü, konuyu açtırmadı bir daha. Okulu bırakıp kendisine destek olmak için işe girmeye kalkan kardeşi Hasan'la konuşmadı. Evin kereste borcunu ona değil Kemal'e yazdırdı. Üçüncü gün, memleketlisi Avni'den biraz daha borç para istemek için de Sefer'i gönderdi. Sefer eli boş döndü. Dördüncü gün Osman'ın beşiğini götürdü, beşik bir daha geri gelmedi ama Kadir Çiçek akşam Sefer'le eve üç ekmeğe, bir takım ciğer gönderdi.

Bu hikâyedeki temel çatışma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cehalet - bilgelik
D) Dostluk - düşmanlık
- B) Fakirlik - zenginlik
- C) Cesaret - korkaklık
- E) Yaşam - ölüm
13. Birden fırladı. Başının üstünden geçen karaltıyla büzülüp küçülüverdi olduğu yerde. Anlayınca açtı gözlerini. Yolunu şaşırıp içeri düşmüş bir güvercindi yine. Duvarlara çarpıp duruyordu kendini. İkinci güvercinci bu. Daha tedirgin, daha
I
umutsuz bir güvercin. Kendini duvardan duvara vuruyordu. Etli, dolgun bir sesle çarpıyor, düşüyor, hemen havalanıp
II III
yine duvarları aşma çabasına girişiyor amansızca. Yanındaki duvara olanca hızıyla çarptı. Uzandı, yavaşça avuçlarına
IV
aldı güvercini. Sıcacıktı. Tıkır tıkır atıyordu yüreciği. Şaşkın gözlerle bakiştılar.
V

Bu parçada altı çizili ifadelerden hangisinde deyim aktarması yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Tekrar Testi

14. O sıra Gelin Bacı uyanır. Dikkatle şırıltıyı dinler. Yüzü gergin ve korkmayı bekleyerek ()

— Nur () diye seslenir.

Sesi dalgacıklar, helezonlar yapar () yuvarlanır. Nur Gelin, bekleyerek ve hiç uyumamış gibi bir sesle:

— Ne var bacı () Diye sorar. Ses sabırlı ve yumuşaktır.

— Dışarıda gürültü duydum. Hırsız mı ki?

Nur Gelin:

— Ağabey abdest alıyor () der.

Bu parçada ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (;) (,) (,) (?) (...)

B) (;) (,) (,) (.) (,)

C) (,) (;) (,) (!) (,)

D) (:) (;) (,) (...)

E) (:) (,) (;) (?) (,)

15. Aşağıdakilerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Barka Reis, Akdenizoğlu seksenlik bir denizciydi. Kader onu İç Anadolu'da Çorum'a atıp bağlamıştı beş yıldır.

B) Siz bir yelkenli görmediniz. Bezden yelkenleri vardır. Rüzgar ileri fırlayınca yelkenlerin içine atılır.

C) Pruvamız dalgalara gerdan verdikçe, ta pruvayı saran ve iskele küpeştelere kabaran geniş bir köpük alanı yayılıyordu önüne.

D) Biz fora yelken uçtukça sancak ufkumuzdan Girit Adası dağları masmavi yükseliyordu.

E) Davut amcanın gemisi, güngörmüş, eski bir gemiydi. O gemiyi ölünceye kadar unutamayacağım.

16. Muhtarlıkta fakirlik ilmühaberi (hâl kâğıdı) çıkarırken tanımadığım bir kadın, "Ben de oğlumu zabit (atlı asker) okuluna

sokacağım, ama kefil (borcun sorumluluğunu üstlenen) istediklerini, bir malı rehin göstermek (bir borca karşılık alacaklı

ya değerli bir şey vermek) lazım geldiğini söylediler, çaresizlendim hanımcıyım." dedi. "Mal kim? Biz Kim? Malımız olsa yüz suyu döker miyiz (onurunu sarsacak kadar çok yalvarmak) el kapılarında?"

Bu parçada numaralanmış ifadelerden hangisinin anlamı parantez içinde yanlıştır?

A) I.

B) II.

C) III.

D) IV.

E) V.

3. Tekrar Testi

17. — Alıyorlar beni, bir iki güne kadar başlıyorum. Başhemşireye çıktım, iri yarı bir kadın. Sorular sordu: “Daha önce çalıştın mı? Kocan ne zaman öldü? Bu iş dur durak bilmez, fakat marifetli olmak lazım değil, çalışkan olmak gerek, yatak düzeltmeyi, tükürük hokkalarını dökmeyi, ördekleri temiz tutmayı becermek yeter. Belki zamanla hastaların ateşini alacak kadar başarılı olursun. Doktorlardan, şundan bundan yakınmak yok. Bir işte kalıcı olmak isteyen başta gelenlerine uyar. Uykun hafif mi?” Düşün, bir iş bulduk artık. İlk parayla bir çeki kömür alacağım. Sana da lastik çizme. Belki izinli geldiğim günler sinemaya bile gideriz. Hiç belli olmaz. İşimizi iyi yaptıktan sonra kim ne diyebilir? Çıkıp ev sahibine haber vermeliyiz. Artık akşamları yoğurt alırken sokak kapısını hızlı çarpmasın. Dedim ya biz çalıştıktan sonra... Uykum da hafif. Bölük pörçük uyumaya alıştım yıllardır.

Bu parçadan yola çıkılarak, iş bulan kahramanın aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisini taşıdığı kesin olarak söylenemez?

- A) Gururlu B) Çalışkan C) Fedakâr D) İyimser E) Cesur

18. Cumhuriyet Dönemi roman ve hikâye yazarlarındandır. Birçok türde eser veren sanatçı, eserlerinde toplum kurallarıyla çatışan aydınların iç dünyasını işledi. İnce alay ve ironinin iç içe olduğu hikâyelerinde yalnızlık, isyan, iletişimsizlik, yabancılaşma, toplum eleştirisi gibi konuları ele almıştır. Modernleşme sürecindeki bireylerin yaşamlarını, toplumdan kopuşlarını ve özellikle iç çelişkilerini başarılı bir şekilde eserlerinde yansıtmıştır. “Bir Bilim Adamının Romanı”, “Tutunamayanlar”, “Tehlikeli Oyunlar” roman; “- - -” hikâye; “Oyunlarla Yaşayanlar” tiyatro; “Günlük” günlük türündeki eserleridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kısmet Büfesi B) Ölmeye Yatmak C) Bir Gemide
D) Zihin Kuşları E) Korkuyu Beklerken

19. Bizi bu kasabaya hangi rüzgâr atmıştı (I) Çok kötü şartlar altında çalışıyorduk (II) Yiyecek satıcılarıyla, tren memurlarıyla (III) açlıkla ve sefaletle uğraşmaktan sanatımızı doğru dürüst yapamıyorduk (IV) Her şeyden önce doğru dürüst kitabımız bile yoktu. Kitap almak için büyük şehre gidecek tren paramız bile yoktu. Bu şartlar altında bizden ne beklenebilirdi (V) Düşündükçe durumumuzun ümitsizliğini ve garipliğini daha iyi anlıyordum.

Bu parçada numaralanmış yerlere getirilen noktalama işaretleri eşleştirilirse aşağıdakilerden hangisi dışta kalır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

20. (I) Okul koğuşunda uyurken, beni kuşlar uyandırıyor. (II) Bugün de tembellik edeceğim galiba. (III) Sınıfta ders anlatılırken dersle ilgilenemiyorum... (IV) Öğretmen arkasını dönünce, hemen parmaklarımı şakırdatıyormuş gibi yapıyor, ayaklarımın ucuna kalkıp birkaç kez fırıl fırıl dönüyorum. (V) Gözlerim sonsuz mavilikde uçan bir buluta takılıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangilerinde yazım veya noktalama yanlışı yapılmamıştır?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız V. D) II ve III. E) III ve IV.

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.